

รายงานผลการตรวจสอบที่ 96/2560

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ประเด็นการร้องเรียน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ 1 ได้เข้ามาในบริเวณหน้าบ้านโดยไม่ได้รับความยินยอมและไม่มีเหตุอันสมควรเพื่อขอตรวจปัสสาวะผู้ร้อง โดยแสดงกิริยาไม่สุภาพ พุดตะคอก และข่มขู่ ด้วยความกลัวและเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจผู้ร้องจึงยินยอมให้ตรวจปัสสาวะซึ่งผลการตรวจกลับไม่พบสารเสพติด จากการกระทำดังกล่าว ผู้ร้องจึงแจ้งความร้องทุกข์เกี่ยวกับเหตุที่เกิดขึ้น แต่ผู้ถูกร้องที่ 2 ได้รับแจ้งความไว้เพียงบางประเด็น โดยไม่รับแจ้งในประเด็นเกี่ยวกับการบุกรุกและการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้ถูกร้องที่ 1

การดำเนินการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นเข้าไปในบริเวณหน้าบ้านของผู้ร้องอันถือเป็นเคสสถานตามกฎหมายโดยไม่ได้รับความยินยอมและไม่มีคำสั่งหรือหมายของศาล และประเด็นที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ 2 บันทึกคำร้องทุกข์ไม่ครบถ้วน เห็นว่า ยังไม่ปรากฏว่ามีการกระทำการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง เห็นควรยุติเรื่อง ส่วนประเด็นที่ผู้ถูกร้องที่ 1 เดินทางไปตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 58/1 วรรคหนึ่ง เพียงเหตุจากหนังสือร้องเรียนจากผู้ใช้นามว่า “ผู้หวังดี” ที่แจ้งว่าบ้านผู้ร้องมีกลุ่มวัยรุ่นมั่วสุมเสพยาเสพติดเท่านั้น โดยไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องที่ 1 ได้สืบสวนเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นว่ามีเหตุอันสมควรเชื่อว่าข้อเท็จจริง เป็นไปตามที่มีการร้องเรียนหรือไม่ จึงยังไม่ถือเป็นกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดเสพยาเสพติดให้โทษ อันเป็นเงื่อนไขในการใช้อำนาจตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกายผู้ต้องสงสัยการกระทำในลักษณะนี้อาจนำไปสู่การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้

ข้อเสนอแนะ

เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เพื่อพิจารณากำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใช้ดุลพินิจในการขอตรวจปัสสาวะบุคคลผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้

ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือกำชับการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใช้ดุลพินิจในการขอตรวจปัสสาวะบุคคลผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว